

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله:

علی در قضاوت بر اساس کتاب خدا از همه امتم قوی تر است.
هر کس مرا دوست دارد باید او را دوست بدارد، هیچ بنده ای به
ولایت من نمی رسد مگر با دوستی علی.

قضاوت های امام علی علیه السلام

نویسندگان: صدیق بیوی زاده

(استاد دانشگاه فرهنگیان)

مریم عسگری

(دانشجوی دانشگاه فرهنگیان)

۱۳۹۵

سرشناسه	: نبوی زاده، صدیقه، ۱۳۳۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: قضاوت‌های امام علی علیه السلام / نویسندگان صدیقه نبوی زاده، مریم عسکری.
مشخصات نشر	: تهران : انتشارات تحقیقات آموزش کشاورزی، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: د، ۶۶ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۲۴۸-۸۶-۶
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۴۱.
موضوع	: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. -- قضاوت‌ها
شناسه افزوده	: عسکری، مریم، ۱۳۷۴ -
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۵ ۶۳۶۳/۳۷/۴BP
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۹۵۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۲۱۳۸۰۲

قضاوت های امام علی (علیه السلام)

تألیف:	صدیقه نبوی زاده و مریم عسکری
ناشر:	تحقیقات آموزش کشاورزی
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۸۲۴۸-۸۶-۶
تیراژ:	۳۰۰ نسخه
نوبت چاپ:	اول
سال چاپ:	۱۳۹۵
ناظر فنی چاپ:	رضا غلامی
چاپ:	تحقیقات آموزش کشاورزی
قیمت:	۸۰۰۰ تومان

آدرس: تهران، میدان انقلاب، خیابان کارگر جنوبی، نبش خیابان وحید نظری، ساختمان نادر، طبقه اول واحد ۱

فروشگاه و نمایشگاه دائمی، انتشارات تحقیقات آموزش کشاورزی (تاک)

تلفن: ۶۶۹۶۳۱۲۷-۶۶۴۸۱۳۳۰ - تلفکس: ۶۶۴۸۵۷۶۱ - همراه: ۰۹۱۲۶۹۹۵۸۳۲

www.tak-r.com

Email: atk_ir@yahoo.com

حق چاپ برای انتشارات تحقیقات آموزش کشاورزی محفوظ است.

فهرست

۱۱	چکیده
۱۳	فصل اول
۱۳	فضایل امام علی علیه السلام
۱۴	مقدمه
۱۵	ضرورت اهمیت پژوهش
۱۶	زندگی امام علی علیه السلام
۱۷	فضیلت از نظر نسبی
۱۸	امام علی علیه السلام و بیان بدارشیت
۱۹	تدبیر جانشینی
۲۰	علی علیه السلام همتای فاطمه سائمه الله علیه
۲۱	علی علیه السلام نخستین ایمان آورنده
۲۱	الگوهای کامل ایمان
۲۲	علی علیه السلام معیار و الگوی تقوی
۲۲	سوابق درخشان شجاعت و فضایل امام علی علیه السلام
۲۴	نموداری از شجاعت علی علیه السلام
۲۵	سیاست امیرمومنان علیه السلام
۲۵	تسلط امیرالمومنین علیه السلام بر نفس
۲۶	تواضع مولای متقیان علیه السلام
۲۷	حمایت امام علی علیه السلام به مظلوم
۲۸	خوشرویی علی علیه السلام
۲۸	زهد امام علی علیه السلام
۲۹	عبادت علی علیه السلام

۳۰	خدمت به محرومین
۳۰	صدقات علی علیه السلام
۳۱	معرفت امام شناخت حق است
۳۱	هشدارهای امام علی علیه السلام
۳۲	تقوا و بیداری
۳۳	سخنی درباره نهج البلاغه و گوینده آن
۳۴	حب علی علیه السلام
۳۴	علی کیست
۳۵	امتیاز پر شکوه امیر مومنان علیه السلام
۳۶	مقدس اردبیلی
۳۶	مسلمانان هندو
۳۷	پول سفر رسید
۳۹	فصل دوم
۳۹	داوری های امام علی علیه السلام
۴۰	داوری های زمان پیامبر صلی الله علیه و آله
۴۰	دیه شکارچیان شیر
۴۰	دیه دو حیوان که کشته شده بودند
۴۱	قضاوت های زمان خلفای سه گانه
۴۱	قضاوت در معنای یک آیه
۴۲	ادعای دو زن در مورد یک پسر
۴۳	در زیادتی شهوت زنان بر مردان
۴۳	زنی که ۶ ماهه وضع حمل نمود
۴۴	مردی که شراب خورده بود و علم به حرمت آن نداشت
۴۵	زنی که صبح ازدواج کرد و شب بچه دنیا آورد
۴۵	مردی که به دیگری گفت در خواب با مادر تو همبستر شدم

۴۶	چگونه صبح کردی؟
۴۶	زنی که پسرش را قبول نداشت
۴۸	قصاص چشم
۴۹	نقش پیری پدر در فرزندان
۵۰	پاسخ های حضرت به سوالات
۵۱	پاسخ به سوالات مسیحی
۵۲	یک پاسخ قانع کننده به دانشمند مسیحی
۵۲	پاسخ به سوالات پادشاه روم
۵۳	پاسخ به سوالات انتقادی
۵۴	قضاوت های حضرت در جنگ خلافت
۵۴	حکم حضرت در مورد شرابخواری
۵۴	قضاوت در مورد کشته شدگان جنگ
۵۴	ارث بردن زنی که از شوهرش طلاق گرفته به
۵۵	در تعیین وزن در آهن به جهت اختلافات بین بایع و مشتری
۵۵	حکم حضرت در سه زن
۵۶	حکم تقسیم شتر
۵۷	مسلمان شدن یهودی
۵۸	حد شرابخواری
۵۸	داوری حضرت درباره افراد مختلف
۵۸	دزدی
۵۹	حکم لواط
۶۰	بازجویی از هر شاهدی به طور جداگانه
۶۱	روش صحیح قضاوت
۶۳	نتیجه گیری
۶۵	منابع و مآخذ

چکیده

در این نوشتار برآنیم قضاوت های امام علی علیه السلام را به طور مختصر مورد بررسی قرار دهیم. قضاء ترکیبی است از اعمال ولایت شرعی در طریق حکم بین مردم برای رفع خصومت های موجود بین مردم. هدف اصلی از قضاوت اسلامی، گسترش عدل، احقاق حق و رفع تجاوز است و به تعبیر روایات احیاء و تزکیه ارض است. قضاوت، نوعی سلطه و ولایت است که بر دیگران اجرا و اعمال می شود و از این رو باید مشروع باشد تا سلطه ای عادلانه و - یز، شمرده شود.

امتیاز قضاوت های امیر المؤمنین (ع) در این است که او همزمان بر ادله شرعی و ادله علمی تکیه می کرد. از آن جهت که بر اساس بینه و سوگند و قسامه که ادله شرعی است، قضاوت می کرد، در قضا ای پیچیدگی، برای کشف حقیقت و رسیدن به واقعیت، روش های گوناگون علمی را به خدمت می گرفت.

امام در به کارگیری علوم و استفاده از اسرار و قرائنی که موجب یقین و کشف حقیقت واقع می شود، آفاق جدیدی را به روی قضات گشود. در دهها نمونه از قضاوت های امام علی علیه السلام به جا مانده است که آن حضرت از روش های علمی و شگردهای تحقیقاتی چه در عرصه کشف حقیقت و اقرار به آن و چه در عرصه اجرای احکام و حدود الهی، استفاده می کرد و در آثار امام علی علیه السلام مشهود است.

امام علی علیه السلام در تمام قضاوت های خود، دفاع متهمان را می شنید و به آنان حق دفاع می داد. سیره علوی مملو از عدالت قضایی است. روایاتی که از آن حضرت در مورد قضاوت نقل شده، از یک سو و وقایع و مرافعاتی از مردم که بر آن حضرت عرضه شده و او میان آنان قضاوت کرده یا مراجعات خود ایشان به قضات جهت استیفای حقوق خود همگی شواهد مستندی بر عدالت قضایی نزد حضرت است.

کلید واژه: قضاوت، داوری، امام علی علیه السلام، فضایل، عدالت